

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (0 5) 236 2444, faksas (0 5) 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL PIETRYČIŲ AZIJOS DRAUGYSTĖS IR BENDRADARBIAVIMO SUTARTIES RATIFIKAVIMO

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kitų tarptautinio pobūdžio susitarimų rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kitų tarptautinio pobūdžio susitarimų rengimo ir sudarymo taisyklių patvirtinimo“, 39 ir 40 punktais, teikia teisės aktų projektus dėl 1976 m. vasario 24 d. Balyje priimtos Pietryčių Azijos draugystės ir bendradarbiavimo sutarties, pakeistos 1987 m. gruodžio 15 d. Filipinuose priimtu protokolu, 1998 m. liepos 25 d. Maniloje priimtu antruoju protokolu ir 2010 m. liepos 23 d. Hanojuje priimtu trečiuoju protokolu (toliau – Sutartis, ASEAN Draugystės ir bendradarbiavimo sutartis) ratifikavimo: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Pietryčių Azijos draugystės ir bendradarbiavimo sutartį“ projektą, Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Pietryčių Azijos draugystės ir bendradarbiavimo sutartį“ projektą ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Pietryčių Azijos draugystės ir bendradarbiavimo sutarties ratifikavimo“ projektą (toliau kartu – Projektai).

Parengtų Projektų tikslas – ratifikuoti ASEAN Draugystės ir bendradarbiavimo sutartį. Sutartį 1976 m. vasario 24 d. Balyje pasirašė Filipinų Respublika, Indonezijos Respublika, Malaizija, Singapūro Respublika ir Tailando Karalystė. Sutartis buvo iš dalies pakeista 1987 m. gruodžio 15 d. protokolu, 1998 m. liepos 25 d. antruoju protokolu ir 2010 m. liepos 23 d. trečiuoju protokolu, kurie, be kita ko, sudarė galimybę prie Sutarties prisijungti Pietryčių Azijai nepriklausančioms valstybėms ir regioninėms organizacijoms. Šiuo metu Sutarties šalys yra 58 valstybės, įskaitant Europos Sąjungą ir Europos Sąjungos valstybes nares Daniją, Graikiją, Liuksemburgą, Nyderlandus, Prancūziją, Suomiją, Vokietiją. Europos Sąjunga prie Sutarties prisijungė 2012 m. liepos 12 d. (2012 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimu 2012/308/BUSP dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Draugystės ir bendradarbiavimo Pietryčių Azijoje sutarties; Sutarties tekstas paskelbtas prie minėto Tarybos sprendimo <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02012D0308-20120426>). Apie ketinimą prisijungti prie Sutarties yra pareiškusios Lietuva, Lenkija, Latvija, Slovėnija, Slovakija ir dar kelios ES valstybės narės.

ASEAN Draugystės ir bendradarbiavimo sutarties tikslas – puoselėti taiką, didinti stabilumą ir skatinti bendradarbiavimą regione, raginant taikiai spręsti ginčus, saugoti taiką, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti saugumą Pietryčių Azijoje. Sutarties preambulėje pabrėžiama būtinybė bendradarbiauti su visomis taikiomis tautomis Pietryčių Azijoje ir už jos ribų, siekiant prisidėti prie taikos, stabilumo ir darnos pasaulyje. Sutartimi sukurti taikinimo ir tarpininkavimo mechanizmai, nustatyta, kad Sutarties Šalys turi susilaikyti nuo grasinimo panaudoti jėgą ar jėgos panaudojimo. Be to, ASEAN Draugystės ir bendradarbiavimo sutartyje numatyta stiprinti bendradarbiavimą ekonomikos, prekybos, socialinėje, techninėje ir mokslo srityse, spartinti ekonomikos augimą regione, skatinti Pietryčių Azijos šalyse labiau plėtoti žemės ūkį, pramonę ir prekybą, gerinti ekonomikos infrastruktūrą. Sutartimi raginama priimti regionines ekonominės plėtros ir tarpusavio paramos strategijas, palaikyti ryšius ir konsultuotis tarptautiniais bei regioniniais klausimais.

Vadovaujantis Sutarties 18 straipsnio 3 dalimi, iš dalies pakeista protokolais, visų Pietryčių Azijos valstybių – Brunėjaus Darusalamo, Filipinų Respublikos, Indonezijos Respublikos, Kambodžos Karalystės, Laoso Liaudies Demokratinės Respublikos, Malaizijos, Mianmaro Sąjungos Respublikos, Singapūro Respublikos, Tailando Karalystės, Vietnamo Socialistinės Respublikos ir Rytų Timoro Demokratinės Respublikos – sutikimu prie Sutarties gali prisijungti Pietryčių Azijai nepriklausančios valstybės ir regioninės organizacijos, kurių narės yra tik suverenios valstybės.

Atsižvelgiant į tai, pritarus Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2025 m. kovo 19 d. pasitarime, buvo parengtas Lietuvos Respublikos kreipimasis į 2025 m. ASEAN pirmininkaujančią valstybę Malaiziją su prašymu Lietuvai prisijungti prie ASEAN Draugystės ir bendradarbiavimo sutarties.

Ratifikavus Sutartį, bus lengviau siekti Lietuvos ir ES bendrų tikslų, ypač susijusių su taikos saugojimu, konfliktų prevencija ir saugumo stiprinimu. Be to, tai paskatins ilgalaikių ekonominių, socialinių ir kitų abipusiškai naudingų ryšių su regiono valstybėmis mezgimą ir plėtrą.

Sutartis yra priskirtina ratifikuotinių tarptautinių sutarčių kategorijai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu. Pietryčių Azijos valstybėms pritarus Lietuvos prisijungimui prie Sutarties, teikiamo Ratifikavimo įstatymo projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas procedūras, būtinas Lietuvai prisijungti prie Sutarties.

Projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Derinimo su suinteresuotomis institucijomis metu Teisės aktų projektai be pastabų buvo suderinti su Ekonomikos ir inovacijų, Finansų, Krašto apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto ir Teisingumo ministerijomis. Su Socialinės apsaugos ir darbo bei Žemės ūkio ministerijomis Teisės aktų projektai be pastabų suderinti darbo tvarka.

Projektai atitinka Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 (pvz., 361 punktas: „Plėtosime santykius su Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono šalimis“). Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projektų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektus parengė Užsienio reikalų ministerijos Tarptautinės teisės grupės (vadovė Ingrida Bačiulienė, tel. +370 706 529 10, el. p. ingrida.baciuliene@urm.lt) patarėja Ieva Kirkaitė (tel. +370 706 522 17, el. p. ieva.kirkaite@urm.lt) ir Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono grupės (vadovas Ričardas Šlepavičius, tel. +370 706 529 09) vyresnioji patarėja Kristina Babičienė (tel. +370 5 236 2697, el. p. kristina.babiciene@urm.lt) ir vyriausioji specialistė Juta Nalivaikaitė (tel. +370 5 236 2838, el. p. juta.nalivaikaite@urm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto projektas, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos įstatymo projektas, 1 lapas.
4. Įstatymo aiškinamasis raštas, 3 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvados, 9 lapai.

Užsienio reikalų ministras

Kęstutis Budrys

Ieva Kirkaitė, tel. +370 706 522 17, el. p. ieva.kirkaite@urm.lt

Juta Nalivaikaitė, tel. +370 5 236 2838, el. p. juta.nalivaikaite@urm.lt